

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

oprac. Małgorzata Staniszevska

Przygotowanie ucznia do pracy podczas lekcji

- uczeń jest zobowiązany do posiadania podczas każdych zajęć: podręcznika oraz zeszytu przedmiotowego;
- uczeń nieprzygotowany do zajęć ma obowiązek zgłosić ten fakt nauczycielowi przed zajęciami;
- nieprzygotowanie obejmuje: brak pracy domowej, odpowiedź ustną, niezapowiedzianą kartkówkę, brak zeszytu przedmiotowego lub materiałów ćwiczeniowych;
- raz w semestrze uczeń może zgłosić nauczycielowi nieprzygotowanie, które nie zostanie odnotowane w dzienniku. Każde kolejne nieprzygotowanie ucznia skutkuje wstawieniem do dziennika "-". Trzy "-" przekładają się na ocenę niedostateczną w wadze 1.

Prace klasowe

- obejmują materiał ustalony przez nauczyciela (zwykle zakres jednego działu, w wyjątkowych przypadkach dwa lub trzy działy);
- zapowiadane są przynajmniej na tydzień przed wyznaczonym przez nauczyciela terminem;
- są obowiązkowe;
- po zapoznaniu się ze sprawdzoną i ocenioną pracą pisemną oraz po jej omówieniu z nauczycielem uczeń zabiera pracę do domu, przekazuje rodzicom i zwraca pracę nauczycielowi na następnych zajęciach edukacyjnych. Rodzic potwierdza na pracy, swoim podpisem z datą, że zapoznał się z pracą dziecka;
- uczeń, który nie pisze pracy samodzielnie:
  - dostaje upomnienie ustne;
  - ocena sprawdzianu jest obniżona o jeden stopień niż wynika to z punktacji;
  - dostaje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy;
- dokonanie plagiatu wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy. Dotyczy to wszystkich prac wykonywanych przez ucznia;
- prace klasowe mogą odbywać się on-line na platformach takich jak Microsoft Teams, Testportal i inne.

Kartkówki

- trwają nie dłużej niż 15-20 minut, maksymalnie mogą obejmować materiał z trzech ostatnich tematów;
- nie przewiduje się możliwości poprawiania kartkówek;
- decyzja o napisaniu zapowiedzianej kartkówki przez nieobecnego ucznia należy do nauczyciela;
- kartkówki mogą odbywać się on-line na platformach takich jak Microsoft Teams, Testportal i inne.

Odpowiedzi ustne

- obejmują sprawdzenie wiadomości z zakresu do 3 ostatnich tematów,
- wskazanie ucznia do odpowiedzi odbywa się za pomocą losowania lub na podstawie decyzji nauczyciela;
- uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić się do odpowiedzi;
- uczeń może poprosić, aby nie odpowiadać publicznie na forum oddziału klasowego, tylko pisać odpowiedź na kartce;
- w odpowiedzi ustnej ocenie podlega: znajomość zagadnienia, samodzielność wypowiedzi, kultura języka, precyzja, jasność, oryginalność ujęcia tematu;
- ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie.

Prace domowe

- praca z bieżących lekcji np. plakat, referat, prezentacja i inne;
- zadawane są w książkach, zeszytach, na dodatkowych materiałach lub w innej formie określonej przez nauczyciela;
- systematyczne odrabianie zadanej pracy domowej ma wpływ na wystawienie śródrocznej i końcowo rocznej oceny z przedmiotu;
- ocena z pracy domowej nie podlega poprawie;
- uczeń może jeden raz w półroczu poprosić nauczyciela o zadanie obszernej pracy domowej, za którą otrzyma dodatkową ocenę.

Aktywność na zajęciach (zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, praca na lekcji-indywidualna i grupowa)

- aktywność ucznia podczas lekcji wpływa na jego ocenę śródroczną i końcowo roczną;
- za pracę podczas lekcji uczeń może otrzymywać ocenę cyfrową oraz plusy lub minusy według indywidualnych wymagań nauczyciela (3 "+" ocena bardzo dobra, 6 "+" ocena celująca, 3 "-" ocena niedostateczna).

Zeszyt przedmiotowy

- uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów lekcji, notatki oraz zadane prace domowe;
- zeszyt powinien być prowadzony systematycznie;
- w przypadku nieobecności w szkole, uczeń powinien niezwłocznie uzupełnić zeszyt;
- nauczyciel przynajmniej raz w semestrze sprawdza zeszyt przedmiotowy i wystawia z niego ocenę.

Projekt uczniowski

- ma charakter zespołowy, jednak ocenie może podlegać zarówno praca grupowa jak indywidualna,
- wyłonienie uczestników grup odbywa się na zasadzie losowania;
- ocena z projektu ma szczególne znaczenie przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej;
- ocena z projektu jest wystawiana w wadze 4;
- uczeń jest zobowiązany do udziału w przynajmniej jednym projekcie w trakcie każdego semestru nauki;
- projekt jest zapisywany w dzienniku elektronicznym z minimum trzytygodniowym wyprzedzeniem, zasady jego wykonania są szczegółowo omawiane z nauczycielem podczas lekcji.

Dłuższa wypowiedź pisemna

- dotyczy konkretnego problemu lub zagadnienia prezentowanego na lekcji;
- dokonanie przez ucznia plagiatu i stwierdzenie tego faktu przez nauczyciela wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy;
- szczegółowe kryteria oceny podawane są przez nauczyciela na lekcji;
- przynajmniej jedna w semestrze praca nie będzie oceniona w skali stopniowej lecz zostanie opisana w postaci komentarza, który będzie zawierał informację o tym, co uczeń umie, a nad czym musi jeszcze popracować.

Sposoby poprawiania ocen (bieżących)

- uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu tylko jeden raz, w ciągu dwóch tygodni, w terminie uzgodnionym z nauczycielem;
- nauczyciel może zmienić uczniowi kategorię oceny niedostatecznej lub wyższej ze sprawdzianu tylko jeden raz w semestrze. Sprawdzenie odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Do dziennika wstawiane są obydwie oceny z tym, że tylko ocena poprawiona liczy się do średniej ważonej, nawet w przypadku, gdy ta ocena jest niższa od oceny poprawianej.

Nieobecność ucznia

- uczeń ma obowiązek napisać zaległą pracę klasową w uzgodnionym terminie do dwóch tygodni od dnia pojawienia się ucznia na pierwszych zajęciach po chorobie;
- obowiązkiem ucznia jest uzupełnienie we własnym zakresie materiału, który był przerobiony podczas jego nieobecności na lekcji;
- uczeń nie ma obowiązku pisać zaległych, niezapowiedzianych kartkówek.

Konkursy

- uczeń otrzymuje częściową ocenę celującą w wadze 1 za uzyskanie co najmniej 50% punktów w konkursie przedmiotowym na szczeblu szkolnym;
- uczeń otrzymuje w częściową ocenę celującą w wadze 4 za uzyskanie tytułu finalisty lub laureata w konkursie na każdym szczeblu;
- uczeń otrzymuje ocenę celującą w wadze 3 za uzyskanie 50% punktów w konkursie na szczeblu gminnym lub wyższym.

Otrzymywanie wyższej niż przewidywana ocena śródroczna i końcowo roczna (w tym poprawy oceny śródrocznej i rocznej)

- uczeń może poprawić przewidywaną ocenę klasyfikacyjną, jeżeli uzyskał ze wszystkich sprawdzianów oceny pozytywne oraz poprawił ocenę wyższą ze sprawdzianu zgodnie z procedurą, którą dopuszcza statut szkoły. Poprawa oceny klasyfikacyjnej odbywa się w sposób uzgodniony z nauczycielem- np. dodatkowa praca omowa, dłuższa wypowiedź pisemna, prezentacja multimedialna, referat, itp.

Formy aktywności i ich waga

Formy aktywności	waga
Sprawdziany, konkursy – tytuł laureata lub finalisty na każdym szczeblu, projekt uczniowski	4
Konkursy - w zależności od uzyskanego wyniku, poprawy sprawdzianów	3
Kartkówki (ok.15-20 min.)- zapowiedziane lub niezapowiedziane, prezentacje multimedialne obejmujące szeroki zakres materiału, praca w grupach podczas zajęć	2
Odpowiedź ustna- maksymalnie z trzech ostatnich lekcji, prace dodatkowe zgodne ze specyfiką przedmiotu (np. plakat, gazetka i inne), dłuższa wypowiedź pisemna na zadany temat	2

Praca na lekcji, zeszyt lekcyjny, materiały ćwiczeniowe, referaty, karty pracy	1
Zadania domowe- w tym prezentacja multimedialna z jednej lekcji	1
Aktywność	1
Quizy edukacyjne, krzyżówki, rebusy	1

System oceniania prac pisemnych

SPRAWDZIANY	KARTKÓWKI
98%-100% - celujący;	100% celujący
94%-97% - bardzo dobry z plusem;	97% - 99% - bardzo dobry z plusem
90%-93% - bardzo dobry;	94% - 96% - bardzo dobry
86%-89% - bardzo dobry z minusem;	87% - 93% - bardzo dobry z minusem
82%-85% - dobry z plusem;	80% - 86% - dobry z plusem
77%-81% - dobry;	72% - 79% - dobry
73%-76% - dobry z minusem;	66% - 71% - dobry z minusem
67%-72% - dostateczny z plusem;	60% - 65% - dostateczny z plusem
61%-66% - dostateczny;	51% - 59% - dostateczny
55%-60% - dostateczny z minusem;	44% - 50% - dostateczny z minusem
48%-54% - dopuszczający z plusem;	37% - 43% - dopuszczający z plusem
41%-47% - dopuszczający;	31% - 36% - dopuszczający
34%-40% - dopuszczający z minusem;	25% - 30% - dopuszczający z minusem
0%-33% - niedostateczny	0% - 24% - niedostateczny

Wystawienie oceny okresowej oraz końcowo rocznej

- nauczyciel, zgodnie z podstawą programową przedmiotu wiedza o społeczeństwie, wystawiając ocenę semestralną bądź końcowo roczną, powinien przyjąć następującą hierarchię ocen:
  - I. Aktywne uczenie się poprzez działanie – oceny za aktywność, pracę w grupie, projekt uczniowski, udział w dyskusjach, argumentacja, praca w grupie, zadania praktyczne,
  - II. Wiedza merytoryczna – oceny ze sprawdzianów i odpowiedzi ustnych,
  - III. Systematyczna praca na lekcji i w domu - ocena za prowadzenie zeszytu przedmiotowego, systematyczne wykonywanie zadań, praca z materiałami ćwiczeniowymi;

- nauczyciel wystawia oceny okresowe i końcowo roczne biorąc pod uwagę ocenianie bieżące, zaangażowanie ucznia w proces edukacyjny, przyrost jego wiedzy, a także w oparciu o średnią ważoną jako element pomocniczy;
- uczeń otrzymuje śródroczną/roczną ocenę celującą z wiedzy o społeczeństwie, jeśli uzyska tytuł laureata w konkursie przedmiotowym na szczeblu co najmniej powiatowym, ze średnią ocen cząstkowych co najmniej 5,00;
- uczeń otrzymuje śródroczną/roczną ocenę celującą z wiedzy o społeczeństwie, jeśli uzyska tytuł laureata w konkursie przedmiotowym na szczeblu co najmniej wojewódzkim, ze średnią ocen cząstkowych co najmniej 4,75.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści zawartych w podstawie programowej,
- ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcjach,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy,
- jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- nie wykazuje chęci poprawy ocen.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna,
- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu wiedzy o społeczeństwie,
- posługuje się podręcznikiem,
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,
- zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,
- opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,
- dostrzega podstawowe związki przyczynowo- skutkowe,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,

- pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- podejmuje próby analizy i interpretacji materiału źródłowego,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem,
- wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,
- formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- formułuje ogólne opinie,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- posługuje się mediami elektronicznymi.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną,
- opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- prawidłowo posługuje się terminologią z zakresu wiedzy o społeczeństwie,
- samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- analizuje i interpretuje materiały źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł,
- inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,
- swobodnie wypowiada się na wybrane tematy,
- formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,
- opanował w niemal pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk społecznych,
- samodzielnie wyciąga złożone wnioski,
- ocenia dokonania postaci poznanych na lekcjach,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych,
- posługuje się poprawnym językiem,
- samodzielnie analizuje i interpretuje materiały źródłowe (np. mapy, wykresy, dane statystyczne i inne źródła pisane),
- samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu wiedzy o społeczeństwie,
- aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,
- uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocenę **celujaca** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,
- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- poszerza swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza podstawę programową,
- prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,
- selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,
- formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,
- samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,
- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- rozwija zainteresowania związane z przedmiotem,
- wykazuje inicjatywę i pomysłowość, ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,
- potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,
- planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.